



پژوهشکده شورای نگهبان

اظهار نظر مجمع شورتی حقوقی

در خصوص:

- لایحه پروتکل اصلاحی موافقتنامه کشتیرانی تجاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری کوبا
- لایحه تصویب قطعنامه‌های کنفرانس مورخ ۲۰۱۰ (۱۳۸۹) اعضای کنوانسیون بین‌المللی استانداردهای آموزش، صدور گواهینامه‌ها و نگهبانی دریانوردان (STCW)
- لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون تحدید مسؤلیت برای دعاوی دریایی
- لایحه اصلاحات قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به تشریفات (پروتکل) ۱۹۷۸ مربوط به کنوانسیون بین‌المللی جلوگیری از آلودگی دریا ناشی از کشتیها ۱۹۷۳ (ماریل ۷۸/۱۹۷۳)
- لایحه موافقتنامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق به منظور اجتناب از اخذ مالیات مضاعف و تبادل اطلاعات در مورد مالیاتهای بر درآمد و سرمایه
- لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در اتحادیه بیمه‌گران و اتکایی‌گران خطرهای تجاری و غیرتجاری در کشورهای عضو سازمان تعاون اسلامی و مؤسسه تضمین اعتبارات صادراتی و سرمایه‌گذاری عربی و تصویب اساسنامه آن
- لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در کارگروه بین‌المللی پزشکی نظامی «ICMM»
- لایحه موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری برونیدی
- لایحه موافقتنامه همکاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری خلق چین در زمینه مبارزه با جرائم فراملی
- لایحه موافقتنامه همکاری در زمینه امنیت در دریای خزر

کد گزارش: ۹۳۰۳۰۱۰

تاریخ انتشار: ۱۳۹۳/۰۳/۲۱

پژوهشکده شورای نگهبان

شناسنامه گزارش

موضوع:

گزارش کارشناسی در خصوص

- لایحه پروتکل اصلاحی موافقتنامه کشتیرانی تجاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری کوبا
- لایحه تصویب قطعنامه‌های کنفرانس مورخ ۲۰۱۰ (۱۳۸۹) اعضای کنوانسیون بین‌المللی استانداردهای آموزش، صدور گواهینامه‌ها و نگهبانی دریانوردان (STCW)
- لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون تجدید مسؤلیت برای دعاوی دریایی
- لایحه اصلاحات قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به تشریفات (پروتکل) ۱۹۷۸ مربوط به کنوانسیون بین‌المللی جلوگیری از آلودگی دریا ناشی از کشتیها ۱۹۷۳ (ماریل ۷۸/۱۹۷۳)
- لایحه موافقتنامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق به منظور اجتناب از اخذ مالیات مضاعف و تبادل اطلاعات در مورد مالیاتهای بر درآمد و سرمایه
- لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در اتحادیه بیمه‌گران و اتکایی‌گران خطرهای تجاری و غیرتجاری در کشورهای عضو سازمان تعاون اسلامی و مؤسسه تضمین اعتبارات صادراتی و سرمایه‌گذاری عربی و تصویب اساسنامه آن
- لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در کارگروه بین‌المللی پزشکی نظامی «ICMM»
- لایحه موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری برونئی
- لایحه موافقتنامه همکاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری خلق چین در زمینه مبارزه با جرائم فراملی
- لایحه موافقتنامه همکاری در زمینه امنیت در دریای خزر

تهیه کننده: پژوهشکده شورای نگهبان

شماره گزارش: ۹۳۰۳۰۱۰

تاریخ تنظیم: ۱۳۹۳/۰۳/۲۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لایحه پروتکل اصلاحی موافقتنامه کشتیرانی تجاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری کوبا

مقدمه

«لایحه پروتکل اصلاحی موافقتنامه کشتیرانی تجاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری کوبا» در تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳۰ اعلام وصول و پس از ارجاع به کمیسیون تخصصی مربوطه نهایتاً در تاریخ ۱۳۹۳/۳/۵ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید. مصوبه مزبور در راستای اصل ۹۴ قانون اساسی جهت بررسی عدم مغایرت با قانون اساسی و شرع به شورای نگهبان ارسال گردیده است.

تبیین و بررسی مصوبه

به موجب مصوبه حاضر مبنی بر تصویب لایحه پروتکل اصلاحی، بند (۴) ماده (۹) موافقتنامه کشتیرانی تجاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری کوبا که در تاریخ ۱۳۸۶/۷/۱۶ به امضای دولت‌های متعاقد رسیده است، مورد اصلاح واقع شده است.

پروتکل تنظیمی در رابطه با امکان پذیرش مجدد خدمه کشتی در صورت مواجهه خدمه مذکور با مشکلاتی از قبیل بیماری و موارد اضطراری خارج از کنترل و نبود امکان بازگشت در تاریخ مقرر از قلمرو هر یک از طرفین متعاقد، مورد موافقت قرار گرفته است.

لایحه پیشنهادی فاقد ایراد به نظر می‌رسد و صرفاً لازم است واژه

«طرف‌های متعاقد مطبوع» در بند اصلاحی به « طرف‌های متعاقد متبوع» اصلاح شود.

لایحه تصویب قطعنامه‌های کنفرانس مورخ ۲۰۱۰ (۱۳۸۹) اعضای کنوانسیون بین‌المللی استانداردهای آموزش، صدور گواهینامه‌ها و نگهبانی دریانوردان (STCW)

مقدمه

لایحه تصویب قطعنامه‌های کنفرانس مورخ ۲۰۱۰ (۱۳۸۹) اعضای کنوانسیون بین‌المللی استانداردهای آموزش، صدور گواهینامه‌ها و نگهبانی دریانوردان (STCW) که در تاریخ ۱۳۹۱/۹/۳۸ اعلام وصول شده بود، پس از ارجاع و تصویب در کمیسیون تخصصی مربوطه نهایتاً در جلسه علنی مورخ ۱۳۹۳/۳/۵ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید.

تبیین و بررسی مصوبه

مصوبه حاضر که در قالب ماده واحده به تصویب رسیده است، مقرر نموده قطعنامه‌های شماره (۱) و (۲) کنفرانس مورخ ۲۰۱۰ (۱۳۸۹) اعضای کنوانسیون بین‌المللی استانداردهای آموزش، صدور گواهینامه‌ها و نگهبانی دریانوردان مصوب ۱۹۷۸ (۱۳۵۷) با رعایت اصل ۷۷ قانون اساسی به تصویب می‌رسد. مسئله‌ای که در خصوص این مصوبه وجود دارد این است که صرفاً به عناوین قطعنامه‌های موضوع ماده واحده اشاره نموده است و در بردارنده متن این قطعنامه‌ها که براساس این لایحه به تصویب مجلس شورای اسلامی می‌رسد نیست و لذا لازم است جهت بررسی، این موارد نیز ارسال شوند تا اظهار نظر ممکن گردد.

لازم به ذکر است حکم مذکور در ذیل ماده واحده که رعایت اصل ۷۷ قانون

اساسی را مطرح نموده است، نمی‌تواند رافع ایراد و مسئله فوق باشد. چراکه صدر ماده واحده به تصویب قطعنامه‌های مزبور تصریح نموده است و مشخص نیست رعایت اصل ۷۷ ناظر به چه موردی خواهد بود.

«لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون تحدید مسؤولیت

برای دعاوی دریایی»

مقدمه

«لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون تحدید مسؤولیت برای دعاوی دریایی» در تاریخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۳ اعلام وصول و به کمیسیون قضایی و حقوقی به عنوان کمیسیون اصلی ارجاع شد و نهایتاً در جلسه علنی مورخ ۱۳۹۳/۳/۵ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسید. این مصوبه در راستای اجرای اصل ۹۴ قانون اساسی جهت انطباق با موازین اسلام و اصول قانون اساسی به شورای نگهبان ارسال شد.

تبیین و بررسی مصوبه

کنوانسیون تحدید مسؤولیت برای دعاوی دریایی که در زمینه حمل و نقل دریایی بین‌المللی و در قالب موافقتنامه بین‌المللی منعقد شده است، با هدف ایجاد چارچوبی حقوقی به منظور پرهیز از سردرگمی و سوء استفاده اطراف این روابط - مسافر یا صاحب بار، متصدی حمل و نقل و صاحب کشتی - است. اساس این کنوانسیون بر مبنای محدودسازی مسؤولیت مدنی اشخاصی است که در عملیات کشتیرانی و فعالیت‌های دریایی مشارکت دارند و به موجب مصوبه حاضر دولت جمهوری اسلامی ایران قصد الحاق به این کنوانسیون را دارد. مسئله قابل تأملی که در ارتباط با این موافقتنامه وجود دارد این است که به

موجب بند «۳» ماده (۱۸) این موافقتنامه «هر دولتی که قید تحدید تعهدی نسبت به این کنوانسیون در نظر گرفته است می‌تواند در هر زمانی به وسیله اطلاعیه‌ای خطاب به دبیرکل از آن صرف نظر نماید.» در خصوص این حکم توجه به این نکته لازم است که به موجب تبصره «۱» ماده واحده مصوبه مجلس «... جزءهای (ت) و (ث) بند (۱) ماده (۲) آن، توسط دولت جمهوری اسلامی ایران اعمال نمی‌شود.» به عبارتی مجلس در مصوبه خود الحاق به این موافقتنامه را به صورت مقید پذیرفته است و حال آنکه به موجب بند «۳» ماده (۱۸) موافقتنامه الحاقی امکان رفع قید و تحدید را تنها از طریق صدور اطلاعیه به دبیرکل ممکن دانسته است. از سوی دیگر به موجب تبصره «۲» ماده واحده رعایت اصل ۷۷ تنها در اجرای مواد (۲۰) و (۲۱) این موافقتنامه الزامی دانسته شده است و در خصوص بند «۳» ماده (۱۸) این قید رعایت نشده است. در نتیجه مغایرت بند مزبور با اصل ۷۷ را به ذهن متبادر می‌سازد و به تبع آن به دلیل تفویض انصراف از حق شرط مذکور در تبصره «۱» ماده واحده به دولت، مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی نیز می‌باشد.

**لایحه اصلاحات قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به تشریفات (پروتکل)
۱۹۷۸ مربوط به کنوانسیون بین‌المللی جلوگیری از آلودگی دریا ناشی از کشتیها
۱۹۷۳ (ماریل ۷۸/۱۹۷۳)**

مقدمه

«لایحه اصلاحات قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به تشریفات (پروتکل) ۱۹۷۸ مربوط به کنوانسیون بین‌المللی جلوگیری از آلودگی دریا ناشی از کشتیها ۱۹۷۳ (ماریل ۷۸/۱۹۷۳) - مصوب ۱۳۸۰ - و اصلاحات بعدی آن» که

در تاریخ ۱۳۹۱/۹/۲۸ اعلام وصول شد، جهت بررسی به کمیسیون عمران به عنوان کمیسیون اصلی ارسال شد. این لایحه در جلسه علنی مورخ ۱۳۹۳/۳/۵ مجلس با اصلاحاتی به تصویب رسید و در اجرای اصل ۹۴ قانون اساسی جهت تطبیق با موازین اسلام و قانون اساسی به شورای نگهبان ارسال شد.

تبیین و بررسی مصوبه

دولت جمهوری اسلامی ایران به موجب «قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به پروتکل ۱۹۷۸ مربوط به کنوانسیون بین‌المللی جلوگیری از آلودگی دریا ناشی از کشتی‌ها ۱۹۷۳ (ماریل ۱۹۷۳، ۷۸)» که در تاریخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۶ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است به کنوانسیون مورد اشاره ملحق شد. به موجب این قانون ضمائم شماره (۱)، (۲) و (۵) نیز مورد پذیرش مجلس قرار گرفت و جمهوری اسلامی به این ضمائم پیوست. مصوبه مورخ ۱۳۸۷/۵/۶ مجلس با عنوان «قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به ضمائم (۳)، (۴) و (۶) کنوانسیون بین‌المللی جلوگیری از آلودگی ناشی از کشتی‌ها» نیز به منظور الحاق به سایر ضمائم این کنوانسیون به تصویب مجلس رسیده است.

این مصوبه فاقد ایراد به نظر می‌رسد.

لایحه موافقتنامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق به منظور اجتناب از اخذ مالیات مضاعف و تبادل اطلاعات در مورد مالیاتهای بر درآمد و سرمایه

مقدمه

«لایحه موافقتنامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق

به منظور اجتناب از اخذ مالیات مضاعف و تبادل اطلاعات در مورد مالیاتهای بر درآمد و سرمایه» در تاریخ ۱۳۹۱/۵/۸ اعلام وصول و به کمیسیون اقتصادی به عنوان کمیسیون اصلی ارجاع گردید و نهایتاً در تاریخ ۱۳۹۳/۳/۵ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و در راستای اصل ۹۴ قانون اساسی جهت عدم مغایرت با شرع و قانون اساسی به شورای نگهبان ارسال گردید.

تیین و بررسی مصوبه

این موافقتنامه با هدف اجتناب از اخذ مالیات مضاعف و تبادل اطلاعات در مورد مالیاتهای بر درآمد و سرمایه فعالان اقتصادی بین دو کشور جمهوری اسلامی ایران و جمهوری عراق منعقد شده است.

موافقتنامه حاضر با توجه به پیش بینی رعایت اصول ۷۷ و ۱۳۹ قانون اساسی درباره بندهای «۲» الی «۴» ماده (۲۵) موافقتنامه، فاقد ایراد به نظر می‌رسد.

لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در اتحادیه بیمه‌گران و اتکایی‌گران خطرهای تجاری و غیرتجاری در کشورهای عضو سازمان تعاون اسلامی و مؤسسه تضمین اعتبارات صادراتی و سرمایه‌گذاری عربی و تصویب اساسنامه آن

مقدمه

«لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در اتحادیه بیمه‌گران و اتکایی‌گران خطرهای تجاری و غیرتجاری در کشورهای عضو سازمان تعاون اسلامی و مؤسسه تضمین اعتبارات صادراتی و سرمایه‌گذاری عربی و تصویب اساسنامه آن» که در تاریخ ۱۳۹۲/۲/۳ اعلام وصول گردید، جهت بررسی به

کمیسیون اقتصادی مجلس به عنوان کمیسیون اصلی ارسال شد. این مصوبه در جلسه علنی مورخ ۱۳۹۳/۳/۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسید و در اجرای اصل ۹۴ قانون اساسی جهت تطبیق با موازین اسلام و قانون اساسی به شورای نگهبان ارسال شد.

تبیین و بررسی مصوبه

معاهده حاضر با هدف ارتقای پوشش بیمه‌ای خطرهای تجاری و غیرتجاری، گسترش صادرات، تشویق ورود سرمایه‌گذاری خارجی و نیز در جهت یکپارچه‌سازی تلاش‌های به عمل آمده در راستای تأسیس یک اتحادیه مشترک برای بیمه‌گران و اتکایی‌گران خطرهای تجاری و غیرتجاری در کشورهای عضو مؤسسه تضمین اعتبارات صادراتی و سرمایه‌گذاری عربی و سازمان تعاون اسلامی، به تصویب رسیده است.

مصوبه حاضر با توجه به الحاق تبصره به ماده واحده توسط مجلس که رعایت اصول (۷۷) و (۱۳۹) قانون اساسی را در مورد ماده (۱۱) این اساسنامه الزامی دانسته است، فاقد ایراد به نظر می‌رسد.

اظهار نظر کارشناسی درباره لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در

کارگروه بین‌المللی پزشکی نظامی «ICMM»

مقدمه

لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در کارگروه بین‌المللی پزشکی نظامی «ICMM» در تاریخ ۱۳۹۱/۹/۲۸ اعلام وصول و نهایتاً از تصویب در کمیسیون تخصصی مربوطه در تاریخ ۱۳۹۳/۳/۵ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید.

تبیین و بررسی مصوبه

کارگروه بین المللی پزشکی نظامی از نظر طبقه بندی سازمانی جزء سازمانهای بین المللی دولتی محسوب می شود که در زمینه پزشکی نظامی فعالیت می کند و اصلی ترین وظیفه آن حفظ و تقویت پیوندهای همکاری حرفه ای میان اعضای بخش خدمات پزشکی نیروهای مسلح تمام دولت هاست و بیش از ۱۰۰ کشور در آن عضویت دارند. همچنین مأموریت اصلی پزشکی نظامی در دنیا پشتیبانی های بهداشتی و درمانی از نظامیان در رابطه با مسائل، خطرات، صدمات و بیماری هایی است که به دلیل شرایط خاص شغلی در آنها بروز پیدا می کند.

در خصوص لایحه عضویت ایران در کارگروه پزشکی نظامی نکات ذیل قابل توجه می باشد:

۱. به موجب صدر ماده واحده لایحه فوق به دولت اجازه داده شده با هماهنگی ستاد کل نیروهای مسلح در کارگروه بین المللی پزشکی نظامی عضویت یابد. مسئله ای که در این خصوص وجود دارد این است که مشخص نیست هماهنگی ستاد کل نیروهای مسلح برای عضویت در کارگروه مذکور به چه نحوی خواهد بود. به ویژه با توجه به ارتباط عمده احکام این موافقتنامه با نیروهای مسلح. به عنوان نمونه مطابق بند «الف» ماده (۲) موافقتنامه حاضر «حفظ و تقویت پیوندهای همکاری حرفه ای میان اعضای بخشهای خدمات پزشکی نیروهای مسلح تمامی دولت» از جمله مأموریت های کارگروه بین المللی پزشکی نظامی تلقی شده است.

۲. به موجب بند «۶» ماده (۶) زمانی که بیش از یک حکومت مدعی نمایندگی یک دولت باشند، کارگروه بین المللی پزشکی نظامی مرجعی را که توسط سازمان ملل متحد به عنوان حکومت مشروع آن دولت مورد پذیرش و شناسایی قرار گرفته است به عنوان تنها نهاد مشروع دارای صلاحیت برای نمایندگی در کارگروه تلقی خواهد کرد...» اطلاق این امر در مواردی می‌تواند منجر به نقض حاکمیت ملی جمهوری اسلامی ایران شود.

۳. کلمه «کنگره» در ماده (۷) به دلیل غیر فارسی بودن می‌تواند مغایر اصل ۱۵ قانون اساسی محسوب شود.
تذکر: عنوان ماده (۷) اشتبهاً (۷۱) درج شده است.

لایحه موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری برون‌دی

مقدمه

«لایحه موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری برون‌دی» در تاریخ ۱۳۹۲/۸/۱ اعلام وصول و پس از ارجاع به کمیسیون تخصصی مربوطه نهایتاً در تاریخ ۱۳۹۳/۳/۱۸ به تصویب رسید و در راستای اصل ۹۴ قانون اساسی جهت عدم مغایرت با شرع و قانون اساسی به شورای نگهبان ارسال گردید.

تبیین و بررسی

موفقیتنامه حاضر به منظور تحکیم همکاری‌های اقتصادی در جهت تأمین منافع کشورهای طرف موافقتنامه و با هدف به کارگیری منابع اقتصادی و

امکانات خود در امر سرمایه گذاری و نیز ایجاد و حفظ شرایط مساعد و حمایت از سرمایه گذاری های اتباع طرف های متعاقد در قلمرو یکدیگر به تصویب رسیده است.

موافقتنامه مزبور با توجه به پیش بینی رعایت اصل ۱۳۹ قانون اساسی در اجرای مواد (۱۳) و (۱۴) فاقد ایراد به نظر می رسد.

لایحه موافقتنامه همکاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری خلق چین در زمینه مبارزه با جرائم فراملی

مقدمه

«لایحه موافقتنامه همکاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری خلق چین در زمینه مبارزه با جرائم فراملی» در تاریخ ۱۳۹۲/۸/۷ اعلام وصول و به کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی به عنوان کمیسیون اصلی ارجاع گردید و در تاریخ ۱۳۹۳/۳/۱۸ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و در راستای اصل ۹۴ قانون اساسی جهت عدم مغایرت با شرع و قانون اساسی به شورای نگهبان ارسال گردید.

تبیین و بررسی مصوبه

این مصوبه متضمن موضوعاتی نظیر؛ تعریف جرم فراملی، اصول همکاری نظیر تبادل اطلاعات، تبادل تجربیات، روشهای همکاری از طریق پلیس بین الملل، سایر روشهای همکاری، قیود همکاری نظیر محرمانه بودن و امتناع از همکاری است. این موافقتنامه از نوع موافقتنامه های فنی بوده و اصولاً محدودیتی برای حاکمیت طرفین فراهم نمی آورد و طرفین در تفسیر و اجرای آن صلاحیت تشخیصی وسیعی دارند.

مصوبه حاضر با توجه به تبصره اضافه شده به ماده واحده لایحه تقدیمی دولت مبنی بر رعایت اصل ۱۳۹ در زمینه حل و فصل اختلافات دو طرف در رابطه با این موافقتنامه (ماده ۱۱) و رعایت اصل ۱۲۵ در زمینه اصلاح موافقتنامه (ماده ۱۲) در این خصوص فاقد ایراد به نظر می‌رسد. البته لازم به تذکر است که در این موافقتنامه اصطلاحاتی بکار رفته است که به دلیل غیرفارسی بودن می‌تواند مغایر اصل ۱۵ قانون اساسی محسوب شود. این اصطلاحات عبارتند از: «ویزا» در بند «۶» ماده (۱) که معادل فارسی آن «روادید» است. همچنین اصطلاح «رادیواکتیو» در بند «۷» ماده (۱) و بند «۳» ماده (۳) می‌تواند از جمله این اصطلاحات محسوب شود که به دلیل غیرفارسی بودن مغایر اصل ۱۵ قانون اساسی است.

لایحه موافقتنامه همکاری در زمینه امنیت در دریای خزر

مقدمه

«لایحه موافقتنامه مربوط به همکاری در زمینه امنیت در دریای خزر» در تاریخ ۱۳۹۱/۹/۱۴ اعلام وصول و پس ارجاع به کمیسیون تخصصی مربوطه نهایتاً در تاریخ ۱۳۹۳/۳/۲۰ به تصویب مجلس شورای اسامی رسید و در راستای اصل ۹۴ قانون اساسی جهت عدم مغایرت با شرع و قانون اساسی به شورای نگهبان ارسال گردید.

تبیین و بررسی مصوبه

«موافقتنامه مربوط به همکاری در زمینه امنیت در دریای خزر» به عنوان مهمترین ابتکار در زمینه توسعه و تقویت همکاری کشورهای ساحلی این دریا در حوزه مسائل امنیتی محسوب شده است. البته این موافقتنامه عمدتاً معطوف به حوزه

«امنیت نرم» و مقولات ناظر به ایمنی دریانوردی از قبیل مبارزه با قاچاق انسان و مهاجرت غرقانونی، مبارزه با جرائم سازمان یافته و ... می‌باشد و تلاش کرده در سطح مورد نظر تمام ابعاد امنیتی را مورد توجه قرار دهد. مسئله عمده‌ای که در خصوص این موافقتنامه وجود دارد اطلاق و عموم بندهای «۲» و «۳» ماده (۴) است که به نظر مغایر با اصل ۷۷ قانون اساسی است. بدین تفصیل که:

مطابق بند «۲» ماده (۴) «تعامل نهادهای ذی صلاح طرفها می‌تواند در سایر اشکال مورد توافق طرفها نیز صورت گیرد» بنابراین تعامل در «سایر اشکال مورد توافق» مندرج در این بند از این جهت که می‌تواند متضمن قراردادی جدید باشد ابهام دارد و در این صورت لازم است منوط به رعایت اصل ۷۷ قانون اساسی گردد.

بند «۳» ماده (۴) نیز مقرر داشته «نهادهای ذی صلاح طرفها به منظور انجام تعامل، تشریفات (پروتکل)هایی را در خصوص همکاری در زمینه‌های تعیین شده در ماده (۲) این موافقتنامه منعقد می‌نمایند». لذا انعقاد تشریفات (پروتکل) موضوع این بند نیز می‌تواند دربرگیرنده معاهدات جدیدی باشد و در نتیجه لازم است به رعایت اصل ۷۷ قانون اساسی در این خصوص تصریح شود.

امام خمینی (ره):

و از شورای محترم نگهبان می‌خواهم و توصیه می‌کنم، چه در نسل حاضر و چه در نسل های آینده، که با کمال دقت و قدرت و ظایف اسلامی و ملی خود رایانها و تحت تاثیر هیچ قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و قانون اساسی بدون هیچ ملاحظه جلوگیری نمایند.

(سخن امام، ج ۲۱، ص ۴۲۲)



بزهشکده شورای نگهبان

تهران، خیابان شهید سپهبد قری، کوچه خسرو، پلاک ۱۲
صندوق پستی: ۱۴۶۳-۱۳۱۴۵ تلفکس: ۸۸۳۳۵۰۴۵
info@shora-rc.ir
www.shora-rc.ir